

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego	8			12								5.5	
Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej	8			11								5.5	

Cele kształcenia: (max. 6 pozycji)

C1. Zapoznanie studenta z rozpoznawaniem stanów zagrażających życiu oraz działaniami diagnostycznymi i terapeutycznymi

C2. Rozwijanie u studentów umiejętności badania podmiotowego i przedmiotowego dziecka w aspekcie chorób układu krążenia, układu endokrynnego oraz nowotworów.

C3. Zdobycie umiejętności zaplanowania postępowania diagnostycznego, interpretacji jego wyników oraz planowania procedur terapeutycznych.

C4. Zapoznanie studentów z odrębnościami morfologiczno-fizjologicznymi poszczególnych narządów i układów w wieku rozwojowym.

Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:

Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	EW1	zna uwarunkowania genetyczne, środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;	odpowiedź ustna	W, CK
W02	EW2	zna zasady żywienia dzieci zdrowych chorych, zasady szczepień ochronnych i prowadzenia bilansu zdrowia dziecka;	odpowiedź ustna	W, CK
W03	EW3	zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego najczęstszych chorób dzieci;	odpowiedź ustna	W, CK
W04	EW4	zna zagadnienia: dziecka maltretowanego i wykorzystywania seksualnego, upośledzenia umysłowego, zaburzeń zachowania: psychoz, uzależnień, zaburzeń odżywiania i wydalania u dzieci;	odpowiedź ustna	W, CK
W05	EW6	zna najczęściej występujące stany zagrożenia życia u dzieci, oraz zasady postępowania w tych sytuacjach	odpowiedź ustna	W, CK
U01	EU2	Potrafi przeprowadzić wywiad lekarski z dzieckiem i jego rodziną	odpowiedź ustna	CK
U02	EU4	Potrafi przeprowadzić badanie fizykalne dziecka w każdym wieku	odpowiedź ustna	CK
U03	EU12	Potrafi zaplanować i przeprowadzić diagnostykę różnicową najczęstszych chorób dzieci	odpowiedź ustna	CK
U04	EU14	Potrafi rozpoznać stany bezpośredniego zagrożenia życia	odpowiedź ustna	CK
U05	EU16	Potrafi zaplanować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne	odpowiedź ustna	CK
U06	EU24	Umie zinterpretować badania laboratoryjne, identyfikuje przyczyny odchylenia, wyciąga wnioski z otrzymanych wyników	odpowiedź ustna	CK
U07	EU29	Potrafi wykonać podstawowe procedury i zabiegi lekarskie, w tym: la) pomiar temperatury ciała, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, lb) monitorowanie parametrów życiowych przy pomocy kardiomonitora, pulsoksymetrię, lc) badanie spirometryczne, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą, ld) wstrzyknięcia dożylna, domięśniowe i podskórne, kaniulację żył obwodowych, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie posiewów krwi, pobieranie krwi tętniczej, pobieranie arterializowanej krwi włośniczkowej, e) pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, nakłucie jamy opłucnowej, f) cewnikowanie pęcherza moczowego, zgłębnikowanie żołądka, płukanie żołądka,	odpowiedź ustna	CK

		enemę, h) proste testy paskowe i pomiar stężenia glukozy we krwi		
U08	EU30	Potrafi asystować przy przeprowadzaniu następujących procedur i zabiegów lekarskich: a) przetaczaniu preparatów krwi i krwiopochodnych, b) drenażu jamy opłucnowej, c) testach naskórkowych, d) próbach śródskórnych i skaryfikacyjnych oraz interpretuje ich wyniki	odpowiedź ustna	CK
K01		Potrafi nawiązać i utrzymać głęboki i pełen szacunku kontakt z chorym, kieruje się dobrem chorego, stawiając je na pierwszym miejscu, przestrzega tajemnicy lekarskiej i wszelkich praw pacjenta,	odpowiedź ustna	CK
K02		Aktywnie uczestniczy w procesie diagnostycznym i terapeutycznym, samodzielnie podejmuje decyzje, współpracuje w grupie.	odpowiedź ustna	CK

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytorjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ- praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL- E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: 5

Umiejętności: 5

Kompetencje społeczne: 5

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)	Obciążenie studenta (h)
1. Godziny kontaktowe:	59
2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):	17,5
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	76,5
Punkty ECTS za moduł/przedmiot	3
Uwagi	

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej:

Zajęcia prowadzone są w obrębie Oddziałów Kliniki. Studenci nabywają wiadomości teoretycznych i praktycznych z zakresu etiopatogenezy oraz symptomatologii nowotworów u dzieci. Pod opieką prowadzącego student obejmuje opiekę jednego lub kilku pacjentów, u których przeprowadza wywiad chorobowy, planuje diagnostykę różnicową, proponuje badania dodatkowe oraz leczenie. Ponadto asystuje przy wykonywaniu zabiegów diagnostyczno-terapeutycznych. Szczególny nacisk w czasie zajęć jest położony na rozwijanie umiejętności samodzielnego wyciągania wniosków, czujności onkologicznej oraz współpracy z lekarzem rodzinnym.

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego:

1. Współczesne metody terapii cukrzycy typu 1 – intensywna terapia przy użyciu penów, pompy osobistej. Monitorowanie glikemii metodą 24 godzinnego pomiaru urządzeniem Guardian i CGMS – omówienie nowości w leczeniu i monitorowaniu cukrzycy. Zajęcia praktyczne – z programowania pomp, programowanie urządzeń go pomiaru glikemii. Interpretacja wyników badań glikemii – demonstracja wyników badań dzieci.

2. Zaburzenia dojrzewania płciowego – opóźnione oraz przedwczesne dojrzewanie płciowe. Interpretacja przypadków klinicznych, wspólne zbieranie wywiadu, planowanie badań oraz monitorowanie leczenia.

3. Niedobór wzrostu oraz wzrost olbrzymi – diagnostyka różnicowa, najczęstsze przyczyny niedoboru wzrostu, niedobór wzrostu pochodzenia rodzinnego, karłowatość pierwotna. zajęcia praktyczne – wspólne zbieranie wywiadu, planowanie badań, analiza wyników badań, obliczanie dawki hormonu wzrostu, ocena wyników leczenia, monitorowanie przebiegu leczenia.

4. Otyłość i anoreksja. Zajęcia praktyczne – demonstracja własnych przypadków. Omówienie zasad żywienia, jak redukować masę ciała oraz zwiększać normy żywienia w anoreksji.

I Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii:

Zajęcia prowadzone są w obrębie Oddziału Kardiologii Dziecięcej. Studenci nabywają wiadomości teoretyczne i praktyczne z zakresu symptomatologii wad wrodzonych serca, etiopatogenezy schorzeń układu krążenia (stany zapalne w obrębie serca, nadciśnienia tętnicze, zaburzenia rytmu serca). Zajęcia odbywają się w Oddziale, w Poradni oraz pracowniach

diagnostycznych, gdzie nabywają umiejętności praktycznych (ocena zapisu EKG, zdjęcia RTG klatki piersiowej), zapoznają się z badaniami diagnostycznymi wykonywanymi w Klinice (USG serca, próba wysiłkowa, tilt test).

Wykłady

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej:

1. Stany zagrożenia życia w onkologii dziecięcej
2. Powikłania infekcyjne leczenia p/nowotworowego.
3. Aferezy lecznicze.
4. Terapia celowana w onkologii dziecięcej.

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego:

1. Postęp w diagnostyce i prewencji cukrzycy typu I. Ostre powikłania, postępowanie. Rokowania.
2. Nowoczesna diagnostyka i leczenie zaburzeń dojrzewania i wzrastania u dzieci i młodzieży.
3. Cukrzyca typu 2 i inne typy cukrzycy u dzieci. Diagnostyka, leczenie, rokowania.
4. Zaburzenia gospodarki wapniowej u dzieci.

I Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii:

1. Kardiologia interwencyjna u dzieci
2. Wady serca – ciekawe przypadki
3. Astma oskrzelowa wieku dziecięcego. Patogeneza, diagnostyka, leczenie.
4. Odrębność farmakodynamiki i farmakoekonomiki wieku dziecięcego.

Ćwiczenia

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej:

1. Nowotwory ośrodkowego układu nerwowego.
2. Guzy kości. Guzy lite tkanek miękkich.
3. Skojarzona terapia nowotworów.
4. Powikłania terapii i ich leczenie.

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego:

1. Cukrzyca- etiologia, diagnostyka i leczenie
2. Choroby tarczycy – etiologia, diagnostyka i leczenie
3. Choroby nadnerczy – wrodzony przerost nadnerczy-etiologia, diagnostyka, leczenie, niedoczynność nadnerczy, nadczynność nadnerczy, przełom nadnerczowy.
4. Niedobór wzrostu. Zaburzenia dojrzewania. Otyłość. PCOs

I Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii:

1. Badanie fizykalne + ocena badań dodatkowych
2. wykonywanie i opisywanie ekg
3. Doskonalenie praktycznych umiejętności w badaniu przedmiotowych i podmiotowym
4. Zaliczenie

Literatura podstawowa: (wymienić wg istotności, nie więcej niż 3 pozycje)

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej:

1. A. Chybicka (red.) Od objawu do nowotworu. Wczesne rozpoznawanie chorób nowotworowych u dzieci. Elsevier Urban & Partner Wrocław 2013, wyd.2
2. Alicja Chybicka, Krystyna Sawicz-Birkowska (red.) Onkologia i hematologia dziecięca. PZWL, wyd.2008, T1-2

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego:

1. Endokrynologia i Diabetologia Wieku Rozwojowego: podręcznik dla studentów (praca zbiorowa pod redakcją Anny Noczyńskiej) rok wydania 2014, Wydawnictwo Medyczne i Farmaceutyczne MedPharm Polska Sp. z o.o.
2. Endokrynologia Pediatria Charles GD, Brook, Rosalind S. Brown Wydanie Urban&Partner Wrocław Wydanie polskie pod redakcją Mieczysława Szaleckiego.

I Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii:

1. Wady serca u dzieci (E. Keck)
2. Kardiologia dziecięca (Krystyna Kubicka, Wanda Kawalec)
3. Kardiokirurgia dziecięca (Prof. J. H. Skalski)

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) laboratorium, sala seminaryjna, rzutnik multimedialny, komputer, mikroskop świetlny, EKG, USG	
Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu) odpowiedni strój i obuwie, stetoskop, latarka do badania gardła, umiejętność badania fizykalnego, przeprowadzania diagnostyki różnicowej i proponowania terapii	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny) - czynne uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych (dopuszczalna jedna usprawiedliwiona nieobecność w trakcie całego roku akademickiego). - uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium kończącego dany blok ćwiczeniowy (w formie ustnej lub pisemnej).	
Ocena:	Kryteria oceny: (tylko dla przedmiotów/modułów kończących się egzaminem,)
Bardzo dobra (5,0)	
Ponad dobra (4,5)	
Dobra (4,0)	
Dość dobra (3,5)	
Dostateczna (3,0)	

Nazwa i adres jednostki prowadzącej moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej:

ul. Borowska 213
50-556 Wrocław
tel. 71 733 27 00, fax: 71-7332709
e-mail: pedhemat@umed.wroc.pl

Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego

ul. T. Chałubińskiego 2A
50-368 Wrocław
tel. 71 770 31 17, fax: 71 328 06 82
e-mail: anna.noczynska@umed.wroc.pl

I Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii

ul. T. Chałubińskiego 2a
50-368 Wrocław
tel. 71 770 30 91, fax: 71 328 12 06
e-mail: karolina.wyrobek@umed.wroc.pl

Koordynator / Osoba odpowiedzialna za moduł/przedmiot, kontakt: tel. i adres email

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej:

Prof. dr hab. Alicja Chybicka
Dr n. med. Jadwiga Węclawek-Tompol
Dr n. med. Igor Olejnik
ul. Borowska 213
50-556 Wrocław
tel. 71 733 27 00, fax: 71-7332709
e-mail: pedhemat@umed.wroc.pl

Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia: Imię i Nazwisko, stopień/tytuł naukowy lub zawodowy, dziedzina naukowa, wykonywany zawód, forma prowadzenia zajęć .

Imię i nazwisko	Tytuł/stopień naukowy	dziedzina naukowa	Wykonywany zawód	Forma prowadzonych zajęć
I Katedra i Klinika Pediatrii, Alergologii i Kardiologii				
Andrzej Boznański	prof. dr hab.	medycyna	lekarz pediatra	wyklady, seminaria, ćwiczenia
Ewa Willak-Janc	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Anna Dębińska	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Hanna Danielewicz	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Barbara Sozańska	dr hab. n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Anna Łątkowska	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Wanda Balińska-Miśkiewicz	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Wioleta Kucharska	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Małgorzata Gromkowska	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Marek Wasicionek	lek. med.	medycyna	lekarz pediatra	seminaria, ćwiczenia
Katedra i Klinika Endokrynologii i Diabetologii Wieków Rozwojowych				
Anna Noczyńska	prof. dr hab.	medycyna	lekarz pediatra	Wykłady, seminaria, ćwiczenia
Aleksander Basiak	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia
Beata Wikiera	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia
Teresa Żak	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia
Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia
Agnieszka Gorlo	lek.med.	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	Seminaria, ćwiczenia
Joanna Chrzanowska	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia
Julita Nocoń-Bohusz	dr n. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia
Monika Seifert	lek. med.	medycyna	lekarz pediatra	Seminaria, ćwiczenia

Katedra i Klinika Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii

Alicja Chybicka	prof. dr hab	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy, transplantolog kliniczny, immunolog kliniczny, specjalista medycyny paliatywnej	Wykłady, ćwiczenia
Bernarda Kazanowska	prof. dr hab	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	Wykłady, ćwiczenia
Krzysztof Kałwak	prof. dr hab	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy, transplantolog kliniczny, immunolog kliniczny	Wykłady, ćwiczenia
Ewa Gorczyńska	prof. dr hab	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy, transplantolog kliniczny	ćwiczenia
Grażyna Wróbel	dr hab. n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	Wykłady, ćwiczenia
Grzegorz Dobaczewski	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	ćwiczenia
Wojciech Pietras	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	Seminaria, ćwiczenia
Marek Ussowicz	dr hab. n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy, transplantolog kliniczny	Wykłady, ćwiczenia
Jadwiga Węclawek-Tompol	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	ćwiczenia
Elżbieta Latos-Grażyńska	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	ćwiczenia
Joanna Owoc-Lempach	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	ćwiczenia
Dorota Sęga-Pondel	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	ćwiczenia
Małgorzata Salamonowicz	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra, onkolog i hematolog dziecięcy	ćwiczenia
Monika Mielcarek	dr n. med	medycyna	lekarz pediatra	ćwiczenia
Igor Olejnik	Dr n. med.	medycyna	Lekarz pediatra	ćwiczenia

Justyna Kwaśnicka	lek.med	medycyna	lekarz pediatria	ćwiczenia
Jowita Frączkiewicz	lek.med	medycyna	lekarz pediatria	ćwiczenia
Małgorzata Janeczko	lek.med	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	ćwiczenia
Katarzyna Sierżęga	lek.med	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	ćwiczenia
Anna Rodziewicz	lek.med	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	ćwiczenia
Dorota Sokalla	lek.med	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	ćwiczenia
Agnieszka Pomykała	lek.med	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	ćwiczenia
Elżbieta Wawrzyniak- Dzierżek	lek.med	medycyna	lekarz, studia doktoranckie	Ćwiczenia

Data opracowania sylabusu

.....01.09.2018.....

Sylabus opracował(a)

Jadwiga Węcfawek-Tompol

Podpis Kierownika jednostki prowadzącej zajęcia

Podpis Dziekana właściwego wydziału

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA I KLINIKA
TRANSPLANTACJI SZPIKU, ONKOLOGII
I HEMATOLOGII DZIECIĘCEJ

kierownik
prof. dr hab. Alicja Ghybicka

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
WYDZIAŁ LEKARSKI
Pracownia ds. Studentów
Dr hab. Paweł Domosiński